

BİRLEŞMİŞ MİLLETLERİN KÜRESEL TERÖRİZM İLE MÜCADELE ALGISI ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE

TURKEY WITHIN THE FRAMEWORK OF THE UNITED NATIONS' PERCEPTION OF FIGHT AGAINST GLOBAL TERRORISM

Onur Utku SEVİM
Adalet Müfettişi
Justice Inspector

Latince kökenli bir sözcük olan terörizm, “*Siyasi hedeflerin peşinde özellikle sivillere karşı yasadışı şiddet kullanımı ve yıldırma; kısaca insanları terörize etme*” anlamına gelmektedir. Ancak devletlerin siyasi amaçları, bağımsızlık mücadeleleri ve self-determinasyon hakkının belirsiz sınırları dolayısıyla Birleşmiş Milletler (BM) nezdinde terörizmin ortak bir tanımı bulunmamaktadır. Bu eksende BM, terörün tanımında ortak bir paydada buluşulamaması dolayısıyla; akdettiği bir takım sözleşme ve protokoller yoluyla terörle mücadele yolunu seçmiştir.

Ancak terör eylemlerinin süreç içinde şekil değiştirmesinin etkisiyle belirtilen sözleşme ve protokoller yoluyla da terörle etkin bir mücadele yapılamayacağına anlaşılması üzerine; BM terörle global manada mücadele hususunda yeni bir konsept dizayn etme arayışına girmiştir.

İşte bu anlayış ile BM Genel Kurulu 8 Eylül 2006 tarihinde küresel terörizmle mücadele stratejisini kabul etmiştir. BM’ye göre; *bu strateji; terörle mücadeleye yönelik ulusal, bölgesel ve uluslararası çabaları güçlendirmek için eşsiz bir küresel araçtır.*

Bu anlamda BM’nin söz konusu stratejiyi oluşturmasının birincil amacı terörle mücadele konusunda üye ülkeler arasında sürdürülebilir bir konsensüs sağlamaktır. Nitekim terörizm probleminin, bölgesel ya da yerel bir sorun olmadığı gerçeğine bağlı olarak uluslararası işbirliği olmaksızın kolaylıkla çözülebilmesi mümkün değildir.

Strateji temel olarak dört sütundan müteşekkil bir eylem planı içermektedir:

1. *Terörün yayılmasına elverişli koşullara hitap edilmesi,*
2. *Terörizmi engelleme ve mücadele önlemleri,*
3. *Devletlerin terörizmi önleme ve bunlarla mücadele etme kapasitesini geliştirme ve BM sisteminin bu konudaki rolünü güçlendirme önlemleri,*
4. *Herkes için insan haklarına saygı gösterilmesini ve*

Terrorism is a Latin-origin word, which means “*the illegal use of violence and intimidation especially towards civilians in pursuit of political targets; terrorizing people in brief*”. However, there is not any common definition of terrorism before the United Nations (UN) due to the political aims and struggles for independence of the states and the ambiguous limits of the right of self-determination. In this regard, as it could not be found a common ground related with the definition of terrorism, the UN chose the way of fighting against terrorism by means of certain conventions and protocols concluded previously.

However, as the shape of the terrorism activities changed in the course of time, it was understood that it could not be made an efficient fight against terrorism by means of conventions and protocols. For this reason, the UN tried to design a new concept for counter-terrorism on a global scale.

Based on this understanding, the United Nations General Assembly adopted the Global Counter-Terrorism Strategy on 8 September 2006. According to the UN, *this strategy is a unique global instrument to enhance national, regional and international efforts to counter terrorism.*

In this regard, the primary aim of the UN for the determination of this strategy is to reach a sustainable consensus among the member states about counter-terrorism. Thus, due to the fact that the terrorism problem is not a regional or local problem, it is not possible to solve this problem easily without international cooperation.

The strategy mainly includes a plan of action, composed of four pillars:

1. *Addressing the conditions conducive to the spread of terrorism,*
2. *Measures to prevent and combat terrorism,*
3. *Measures to build states' capacity to prevent and combat terrorism and to strengthen the role of the United Nations system in that regard,*

hukukun üstünlüğünü teröre karşı mücadelenin asıl temeli olarak almaya yönelik tedbirler.

BM'nin perspektifine göre; *tüm biçimlerinde ve tezahürlerinde yer alan yöntem ve uygulamaları ile terörizm; insan haklarını, temel hürriyetleri ve demokrasiyi yok etme gayesini taşıyan, toprak bütünlüğünü tehdit eden, devletlerin güvenliği ile meşru olarak oluşturulan hükümetlerin istikrarını bozma amaçlı faaliyetlerdir.* Bu sebeple uluslararası kamuoyu terörün önlenmesinde ve onunla mücadelede işbirliğinin güçlendirilmesi konusunda gerekli adımları atmalıdır.

Ayrıca BM'nin temel anlayışı içinde; *terörizmin herhangi bir din, milliyet, medeniyet veya etnik grupla ilişkilendirilemeyeceği ve ilişkilendirilmemesi gerektiği* deyer almaktadır.

Temel olarak "5D" olarak da ifade edilen bu strateji; terörle mücadelede yeni bir çerçeve oluşturulması, mücadele için stratejik yaklaşımlar ve terör mağdurlarına destek gibi ana konuların içerilmesidir.

Bu açıdan BM'nin Uluslararası terörizmle mücadelesinde asıl

dönüm noktası 11 Eylül terör saldırıları olmuştur. Diğer deyişle 11 Eylül sonrasında BM'de anlayış değişimi olmuştur. Bu tarihten önce BM, üye ülkeler arasındaki terörizmden kaynaklı ihtilafların, öncelikle ilgili üyeler arasında barışçıl yollardan çözülmesine yönelik bir strateji izlemiştir. Ancak sonrasında BM Genel Kurulu'nda alınan 1368 sayılı ve 1373 sayılı kararlar ile uluslararası terörizmin bütün biçimleriyle mücadele etmek için gerekli adımların atılmasına hazır olunduğuna ve terörizmle mücadele için uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik kararlar alınmıştır.

Bu kapsamda teşkilatın önemli bir üyesi olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin de, terörle mücadele konusundaki BM'nin bu çabalarını sürecin başından beri desteklediği ifade edilmelidir. Şüphesiz bunun temel nedeni sadece

4. Measures to ensure respect for human rights for all and the rule of law as the fundamental basis for the fight against terrorism.

According to the perspective of the UN, *methods and practices of terrorism in all its forms and manifestations are activities aimed at the destruction of human rights, fundamental freedoms and democracy, threatening territorial integrity, security of States and destabilizing legitimately constituted Governments.* For this reason, the international community should take the necessary steps to enhance cooperation to prevent and combat terrorism.

The main understanding of the UN also includes that *terrorism cannot and should not be associated with any religion, nationality, civilization or ethnic group.*

This strategy, mainly described as "5D", includes fundamental topics such as the determination of a new framework for counter-terrorism, strategic approaches for counter-terrorism and the support for the victims of terrorism.

In this respect, the real turning point for the UN's fight against

international terrorism was the terrorist attacks on 11th of September. In other words, the understanding of UN changed after 11th of September. Before this date, the UN followed a strategy towards the peaceful settlement of disputes based on terrorism among member countries primarily by the related member countries. However, after then, with the decisions numbered 1368 and 1373 taken by the United Nations General Assembly, it was decided to be prepared for taking the necessary steps towards fighting against all types of international terrorism and to enhance international cooperation for counter-terrorism.

In this regard, the Republic of Turkey, the important member of the organization, has been supporting the efforts of UN on counter-terrorism since the beginning. There is no

üyelik değildir. Çünkü jeostratejik konumu sebebiyle, Türkiye özellikle son yıllarda sayısız terör saldırısına maruz kalmıştır. Bunun dışında Türkiye'nin Euro-Asya ile Ortadoğu hattında aktif bir enerji koridorunda yer alması, son dönemde yoğun bir göç dalgası ile karşı karşıya kalması, tarihsel arka planında ayrılıkçı anlayışların körüklenmesi gibi sebepler, onu terörün hedefi haline getirmiştir. Buna örnek olarak 2016 yılı küresel terörizm endeksi verilerine göre; 34 OECD ülkesi arasında sayısal anlamda en çok terör saldırısı Türkiye'de yaşanmıştır.

Buna rağmen Türkiye'de darbe teşebbüsü sonrasındaki olağanüstü hâl koşullarında dâhi DAESH, FETÖ/PDY, PKK, YPG, PYD ve DHKP-C gibi uluslararası bağlantısı olan terör örgütleri ve bunların tüm unsurları ile mücadeleye kararlılıkla devam edilmektedir.

Uluslararası bir aktör olarak Türkiye, bilhassa tüm Avrupa ve Ortadoğu için adeta bir emniyet sübabıdır. Buna ek olarak bölge devletlerinin büyük çoğunluğu göz önüne alındığında, sistemimiz demokratik, sosyal ve hukuk devleti anlamında modern bir model teşkil etmektedir ki; bu husus yerel ve global terörle mücadele açısından hayati bir önem taşımaktadır.

En nihayetinde küresel terörle mücadele, tüm üye ülkelerin bir uzlaşma zemini temelinde sürekli olarak birlikte çalışmasını gerektirmektedir. Tersine bir durum, küresel terörizmle etkin bir şekilde mücadele edilmesini imkânsız kılar.

Küresel terörizm ve her türlü aşırıcılıkla etkili bir şekilde mücadele; uluslararası istihbaratın paylaşılması, cezai konularda işbirliği yapılması ve terörizmin finansmanın önlenmesi gibi konularda üye ülkelerin sorumluluk ve yükümlülüklerinin objektif kriterlere bağlanmasını gerektirmektedir.

Küresel adaletin sağlanması çifte standarttan uzak âdil bir sistemin inşasına ve yapısal bir takım değişikliklerin hayata geçirilmesine bağlıdır. Şâyet terörsüz yeni bir geleceğin dizayn edilmesi istenmekte ise, karar alma mekanizması da dâhil olmak üzere BM'de köklü değişikliklerin yapılması zorunludur. Aksi takdirde küresel terör ve aşırıcılıkla mücadele ekseninde kabul edilen ilkeler, bir kısım üyelerin daimi olan pozisyonlarını güçlendirmesi dışında uzun vadede kalıcı barışın sağlanmasına hizmet edemeyecektir.

doubt that the main reason is not only the membership. Because, as a result of its geostrategic location, Turkey has experienced numerous terrorist attacks especially in recent years. Apart from that, the reasons such as the location of Turkey in the active energy corridor between Euro-Asia and Middle East, the recent massive migration wave and the incitation of separatist movements in its historical background made Turkey as the target of the terrorism. For example, according to the data of global terrorism index in 2016, Turkey experienced terrorist attacks in the highest level among 34 OECD countries in statistical terms.

Nevertheless, even under the state of emergency conditions after the coup attempt, Turkey continues to fight resolutely against terrorist organizations such as DAESH, FETÖ/PDY, PKK, YPG, PYD and DHKP-C and their components, which have also international connections.

As an international actor, Turkey is a safety valve especially for Europe and Middle East. In addition, when many of the states in that region are taken into attention, our system constitutes a modern model as a democratic, social and constitutional state, which has vital importance in terms of local and global counter-terrorism.

The global counter-terrorism eventually requires the permanent cooperation of all member countries based on reconciliation. Otherwise, it is impossible to fight against global terrorism effectively.

The effective fight against global terrorism and all kinds of extremism requires the determination of objective criteria for the responsibilities and obligations of member countries related with the issues such as the share of international intelligence, the cooperation in criminal matters and the prevention of the financing of terrorism.

The global justice depends on the construction of a fair system, far from double standards, and the application of certain structural changes. If it is desired to design a new future without terrorism, it is required to make fundamental changes in the UN, including for the decision-making mechanism. Otherwise, the principles adopted within the framework of fighting against global terrorism and extremism will not serve for the maintenance of a long-lasting peace, except for strengthening the permanent positions of certain members.